

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Çınar'ın Türkiye Tatili

Çınar'ın Türkiye Tatili

EKİM-2021

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Yayın Numarası: 7799
Tanıtıcı Yayınlar: 213

Editör
Prof. Dr. Necati DEMİR

Yazar
Dr. Öğr. Üyesi Berker KURT

Ölçme Değerlendirme Uzmanı
Prof. Dr. İsmail KARAKAYA

Psikolojik Rehberlik Uzmanı
Doç. Dr. Murat KURT

Yayına Hazırlık
Aren Reklam Tanıtım Dış. Tic. Ltd. Şti.

Genel Yayın Yönetmeni
Arif DEMİRBAŞ

Genel Koordinatör
Engin YALÇINKAYA

Proje ve Yayın Koordinatörü
Neslihan GÜRSOY DEMİRBAŞ

Tasarım ve Dizgi
Pakize UYANIKER

İllüstrasyonlar
Zeynep ŞENTÜRK

ISBN: 978-605-7937-50-6

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

İÇİNDEKİLER

Türkiye Yolunda.....	5
İşte Biz Geldik Vatanım	23
Köydeki Günler	45
Değerlendirme.....	76

Türkiye Yolunda

Elimiz kolumuz dolu, asansörü bekliyorduk. Yaşlı ve sevimli komşumuz Herr Albert, bizden hemen sonra binanın kapısından girdi.

— Ist die Reise morgen? *(Yarın mı yolculuk?)*

— Ja Herr Albert, wir reisen morgen früh gegen 5 Uhr ab. *(Evet Albert Bey, sabah 5 gibi çıkacağız.)*

— Gute Reise... *(İyi yolculuklar...)*

Evimize girdik. Paketleri açtık. Alışveriş boyunca babama sorduğum soruyu son kez tekrarladım:

— Bunların hepsi, Türkiye’de de var baba. Neden alıyoruz ki bunca şeyi; çikolata, giysi, kahve...

— Oğlum, âdettendir. Gurbetten baba ocağına dönerken eli kolu dolu gidilir. Hadi, herkes kendi bavulunu hazırlasın bakalım.

Babam, ablamı ve beni odamıza gönderdi. Annemle birlikte son hazırlıkları yapmaya başladılar.

Türkiye’ye en son gittiğimde beş yaşındaydım. Dile kolay, aradan tam altı yıl geçmiş. Aklımda köyümüze dair bir anı olsun yok. Nasıl olsun ki! O zamanlar küçük olduğum için değil. Babam iki hafta köyde kaldıktan sonra bizi Kuşadası’na tatile götürmüştü. Üç hafta otelde kalmış ve Almanya’ya dönmüştük. Deniz, açık büfe, kum, animasyon, güneş... Başka da bir şey yok hatırımda o zamanlara dair.

Ablam, her işte olduğu gibi bavulunu hazırlarken de çok titizdi. Önceden bir liste hazırlamıştı. Listedekileri bavula yerleştirdikçe üstlerine bir çizgi çekiyordu. Ben ise gardırobun önünde bavula ne koyacağımı düşünüp duruyordum. Önce üst üste katlı duran tişörtlerimin hepsini bavula koydum. Askıdaki iki gömleğimi de katladım, yerleştirdim. Üç dört şort, iki de kot pantolon yeterliydi. Ablam gardıroptaki işini bitirmiş, makyaj aynasının önüne geçmişti.

— Çınar, kalın bir şeyler de al. Bizim köyün sabahı ve akşamı insanı üşütür.

— Sahi mi? Bu mevsimde mi?

— Tabii, ağustos bile olsa, akşamları kapı önünde otururken sırtına bir hırka alırsın.

Gardırobun alt tarafındaki kışlıkların arasından uygun bir şeyler arıyordum. O esnada kapı açıldı, annem elindeki çikolata ve şekerlemeleri masaya bıraktı.

— Ayşegül hediye paketleri neredeydi? Sen bunları tek başına sarabilir misin?

— Tabii anne. Bavulumu topladım zaten. Paketler büyük çekmecedeki olmalı.

— Çınar, oğlum sen ne durumdasın? Çok geç olmadan yatmanız gerek. Sabah uyanamazsınız yoksa.

— Şu hırkayı da koyunca benim işim bitiyor anneciğim.

— Bu arada yanınıza kitap almayı unutmayın. Çınar, öğretmenin Almanca hikâyeler okumanı söylemişti, biliyorsun. Tatil, bol bol kitap okumak için güzel bir fırsat, değil mi?

Annem kitap okumayı sürekli ertelediğimi bildiği için son cümlesini söylerken özellikle bana bakmıştı. Ne de olsa ablam tam bir kitap kurduydum.

Yatağımın başucundaki kitap rafından Türkçe ve Almanca hikâye kitaplarından okumadıklarımı seçtim, sırt çantama yerleştirdim. O sıra, masanın üstünde kapalı duran bilgisayarına gözüm takıldı.

— Bilgisayarımdan hiç bu kadar uzun süre ayrı kalmamıştım abla. Bisikletimi de götüremiyorum. Ya çok sıkılırsam köyde?

— Sıkılmak mı, o kadar çocuğun arasında mı? Son gidişimizde ben 9 yaşındaydım. Sanırım benimle yaşıt olan aşağı yukarı on beş çocuk vardı köyde.

— Ne? Neredeyse bir sınıf kadar... Onların hepsi köyde mi yaşıyordu? Yoksa bizim gibi tatil için mi gelmişlerdi?

— Ali amcamın çocukları köyde yaşıyor, biliyorsun. Onların dışındaki diğer çocuklar bizim gibi yurt dışından ya da büyük şehirlerden köye tatil için gelmişlerdi. Biz, uzun yıllar gidemedik köye.

Ama eminim onlar her yaz tatilinde köye gitmişlerdir. Ayrıca bisikletin için üzölme. Çünkü o kadar çocuğun olduğu yerde bisiklet de olur. Bilgisayarına gelince inan bana dışarıda oyun oynamaktan eve girmeyeceksin bile.

— Abla, sen böyle anlattıkça nasıl hevesleniyorum. Bir an önce sabah olsa da yola çıksak.

Ablam son çikolata kutusunu da paketlemişti. Hepsini salona taşıdık. Annem ve babamın bavulları yan yana kapının önündeydi. Ablam ve ben de bavullarımızı getirdik, onların yanına koyduk. Sonra dişlerimizi fırçaladık, heyecan içinde yatağa girdik. Aklıma tabletimin şarjının az olduğu geldi. Tekrar kalktım ve tableti şarja taktım. Yolumuz uzundu, sıkılırsam belki oyun oynardım. O esnada tabletin bildirim ışığının yandığını fark ettim. Mesaj kutuma baktım, sınıf arkadaşım Paul'den yeni bir mesaj gelmişti:

Hallo Çınar! Ihr reist morgen früh ab, nicht wahr? Ich wünsche euch eine gute Reise und einen schönen Urlaub im Voraus. Wir werden eine kleine Reise nach Bremen unternehmen, während ihr abwesend seid. Ich freue mich schon auf eure Rückkehr. Schreib mir, wenn du Gelegenheit findest. *(Çınar selam! Yarın sabah yola çıkacaksınız değil mi? Size şimdiden iyi yolculuklar ve güzel bir tatil dilerim. Biz de Bremen'e kısa bir yolculuk yapacağız siz yokken. Dönüşünüzü sabırsızlıkla bekleyeceğim. Fırsat bulursan bana yaz.)*

Paul sınıf arkadaşımı, aynı zamanda da en yakın arkadaşımı. Çok iyi anlaşırdık. Yatağıma oturdum, ona mesaj yazmaya başladım. O sırada ablam dönüp baktı.

— Çınar, sabah çok erken kalkacağız. Bırak artık onu.

— Tamam ablacığım, Paul'e kısa bir veda mesajı yazıp hemen yatacağım.

Hallo Paul! Wir reisen morgen sehr früh ab. Wir sind ca. 45 Tage abwesend. Ich hoffe, wir haben beide einen schönen Urlaub. Ich werde dir bei jeder Gelegenheit schreiben und Fotos schicken. Schreib mir auch, ja? Ich werde dich vermissen. *(Paul selam! Biz yarın çok erken yola çıkıyoruz. Kırk beş gün kadar yokuz. Umarım sen de ben de güzel bir tatil geçiririz. Fırsat buldukça sana mesaj yazıp fotoğraf atacağım. Sen de bana yaz, olur mu? Seni çok özleyeceğim.)*

— Ahmetçiğim hediye paketleri en üstte olsun, ezilmesin.

— Tamam, bavulların üstüne güzelce koyarız şimdi. Elektrik ve suyu kontrol ettin değil mi Gülhan?

— İki defa kontrol ettim, meraklanma. Pasaport ve kimlikler de benim çantamda. Evin anahtarı da arabanın torpido gözünde dursun. Buraya dönene kadar ihtiyacımız yok nasıl olsa.

— Anneciğim, ben sırt çantamı yanıma almak istiyorum, tablet ve kitap var içinde.

— Olur Çınar, ablanı ve seni rahatsız etmeyecekse benim için bir problem yok.

— Hadi çocuklar, siz geçin bakalım arabaya. Gülhan tüm eşyaları bagaja koyduk değil mi? Geç kalıyoruz. Yola çıkalım artık.

— Koyduk, koyduk. Biniyorum ben de. Allah yolumuzu açık etsin, sağ salım köyümüze kavuştursun bizi.

— Baba, ne kadar sürecektir yolculuğumuz?

— Hiç durmazsak yaklaşık 27 saat Ayşegül.

— Ne, 27 saat mi! Of, çok uzunmuş. Ablam ve

benim için uyumak sorun olmayacak, ya siz baba? O kadar saat nasıl dayanacaksınız?

— Ben yorulunca direksiyona annen geçer oğlum. O sürerken ben kestirim. O yorulunca da ben alırım. Zaten Edirne’de bir gece konaklayacağız. Ayşegül, sen bir önceki gidişimizi daha iyi hatırlarsın. Edirne’de Selimiye Camisi’ni gören bir otelde kalmıştık, hatırlıyor musun?

— Evet, baba. Hatta sabah yola çıkmadan önce camiyi ziyaret etmiştik.

— Doğru, işte o otelde bir gece kalacağız yine.

— Abla, ben de senin gibi büyük olsaydım keşke. Bunların hiçbirini hatırlamıyorum çünkü.

— Üzülme Çınar, inan bana çok güzel bir tatil geçireceğiz ve sen bu defa hiçbir anını unutmayacaksın.

Elimde kitabım ablamın dizinde uyuyakalmışım. Gözlerimi açtığımda havanın epey aydınlandığını fark ettim. Annem ve babam hem çaylarını yudumluyorlar hem de Türkiye’ye son gidişlerinden bahsediyorlardı:

— Oysa ben sana bir haftalık rezervasyon yaptırardım, demiştim Ahmet.

— Seni dinlememekle çok hata etmişim Gülhan. Bizim ne işimiz vardı üç hafta otelde. Babam çok kızmıştı. Annem babama; “Bırak, nasıl isterlerse öyle yapsın çocuklar.” derken içten içe nasıl da üzülüp ağlıyormuş. Anlayamamışım Gülhan. Ne büyük hataymış. Ama bu sefer, çok daha fazla vakit geçireceğiz köyümüzde.

— Avusturya sınırına az kaldı. Çocuklar yola çıktığımızdan beri uyuyor. Uyandırayım onları da mola verip kahvaltı edelim.

Ablamın dizinden kafamı kaldırıp oturdum. Boynum epey ağrımış. Ablam da benim hareketlenmemle

uyanmış olmalı.

— Neredeyiz baba?

Annem geriye dönüp ikimizin de uyandığını görünce gülümsedi.

— Avusturya sınırına çok yaklaştık. Biraz mola verelim şimdi, kahvaltımızı edip devam ederiz.

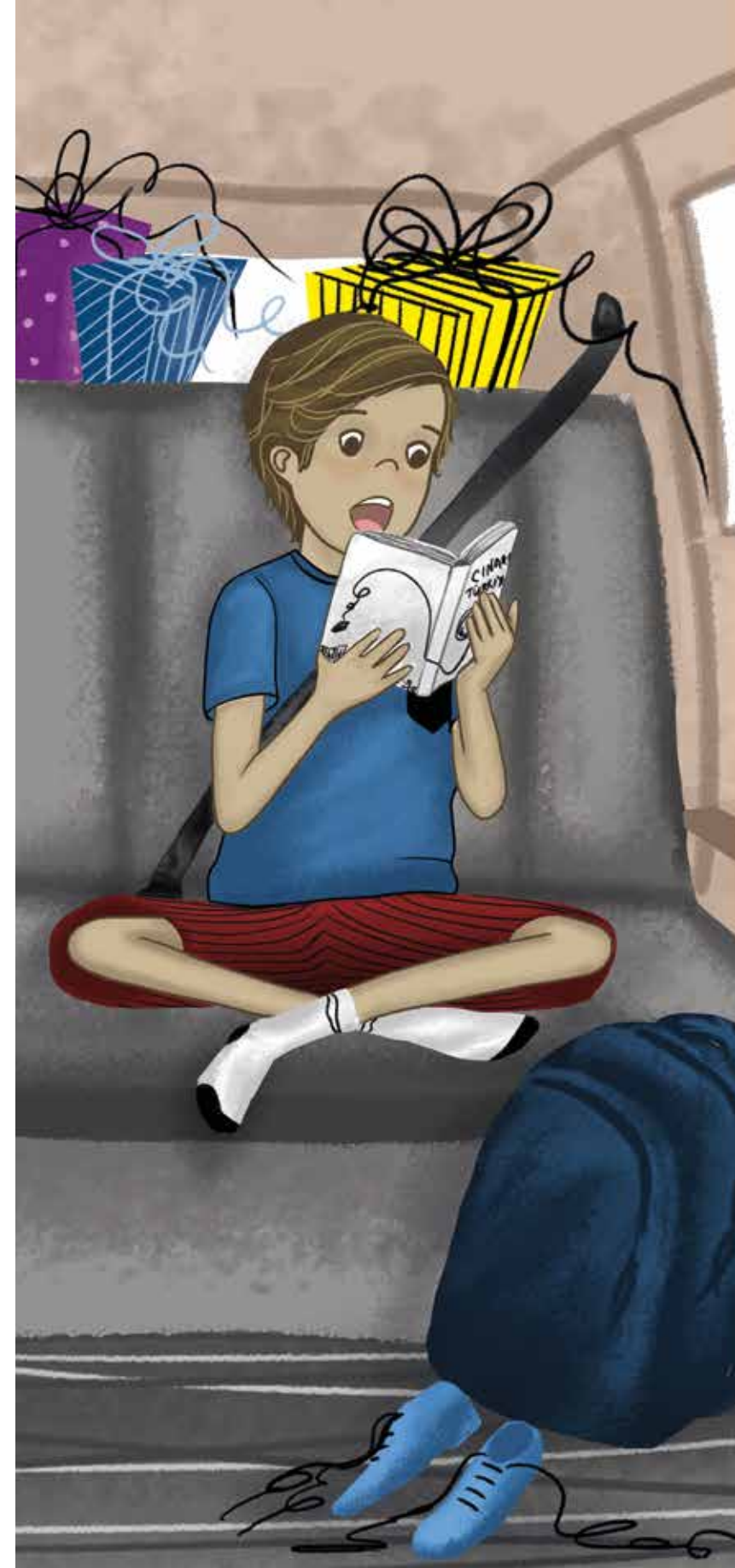
Kahvaltı hepimize iyi gelmişti. Babam kahve makinesinden annem ve kendisi için birer kahve aldı. Ben de annemden zorla izin kopararak çikolata aldım. Ablam ise kraker almayı tercih etti. Benzin istasyonundaki marketten çıkıp arabaya yöneldik.

— Gülhan, Avusturya çıkışına kadar sen kullan. Ben de elektronik postalarımı kontrol edeyim.

— Olur, şimdi Neşet Ertaş da açarım. Değmeyin keyfime o zaman...

Annem türkü dinlemeyi çok severdi. Mutfakta yemek pişirirken, iş dönüşü eve yürürken ve araba kullanırken... Ablam ve ben, birçok türküye aşinaydık bu sebeple. Herkes koltuğuna yerleştikten sonra annem hareket etti. Babam bir yandan kahvesini yudumluyor bir yandan da cep telefonundan elektronik postalarını kontrol ediyordu. Ablam cep telefonunu yola çıktığımızdan beri ilk kez eline aldığını söyleyerek sosyal medya hesabını gözden geçirmeye başladı. Ben çikolatayı açtım. Hem yiyor hem de dışarıyı seyreliyordum. Avusturya'yı daha önce birkaç kez görmüştüm. Viyana'yı gezmek için gelmiştik. Viyana'nın sarayları, kiliseleri, cadde ve sokakları çok güzeldi. O esnada arabanın camından gördüğüm manzara da bir tablo gibiydi. Dağlar, yamaçlara doğru dizilmiş her biri birbirinden güzel evler, ağaçlar ve masmavi bir göl... Manzaraya dalıp gittim.

Seyahat etmek, yeni yerler görmek çok güzeldi. Kim bilir, kendi vatanımızda ne güzel yerler, manzaralar bizi bekliyordu. İçimi kaplayan sevinçle çantamdan "Çınar'ın Türkiye Tatili" öykü kitabını çıkardım ve kaldığım yerden okumaya başladım.

Avusturya çıkışında verdiğimiz yemek molasından sonra babam yeniden direksiyona geçti. Annem epey yorulmuş olmalı, kısa bir süre sonra uyumaya başladı. Ablam kitap okuyor, ben ise köydeki günlerime dair hayaller kuruyordum. Sanırım yarım saat kadar yol gitmiştik.

— Gülhan, torpidodan güneş gözlüğümü verir misin?

— ...

— Oo, Gülhan Hanım uyuyor daha...

— Gözlüğün torpidoda değil baba. Bak, aynaya asılı. Vermemi ister misin?

— Aa, buradaymış sahiden. Teşekkür ederim kızım, aldım bile. Madem anneniz uyuyor, siz de elinizdekileri bırakın da benimle sohbet edin bakalım. Yol boyunca ikiniz de pek konuşmadınız. Ne o? Tatil heyecanınız daha köye varmadan geçti mi yoksa?

— Olur mu hiç baba? Çok mutlu ve heyecanlıyız. Sanırım ben ablamdan biraz daha fazla heyecanlıyım. Çünkü o, önceki gidişimizden çok şey hatırlıyor. Ben hiçbir şey hatırlamadığım için ilk kez gidiyor gibiyim.

— Sen çok küçüktün oğlum. Hatırlamaman normal. Zaten o yıl köyde çok fazla kalmamıştık.

— İki hafta kalmıştık değil mi baba? Ona rağmen ne çok anı kalmış aklımda. Bayram gününü çok iyi hatırlıyorum mesela. Köydeki bütün çocuklar toplanıp kapı kapı evleri gezmiştik. Ev sahiplerinin kimi şeker vermişti kimi de mendil içinde para. Çınar, hatta sen tüm şekerlerim karşılığında paralarını bana vermiştin.

— Ne? Nasıl bir pazarlık bu? Kusura bakma ama sen beni resmen kandırmışsın abla.

Annem, babam ve ablamın kahkahalarına uyanmıştı. Yüzüm asık, camdan dışarıya baktığımı görünce az çok neler olduğunu tahmin etmiş olmalıydı annem.

— Baba kız bir oldunuz oğlumu kızdırıyorsunuz yine değil mi? Çınarcığım ne oldu, niye suratın asık böyle?

— Anne sen biliyor muydun, ablamın şekerler karşılığında tüm paralarını aldığını? Köyde, bayram günü, bana verilen tüm paraları hem de...

Annem de babam ve ablama katılarak gülmeye başladı.

— Ablan senin şekere dayanamayacağını biliyordu demek ki... Üzülme hadi. Bu bayram yine çıkarsın şeker toplamaya. Hem sana şimdiden söz veriyorum, ilk bayram harçlığın benden bu sefer.

— Yaşa be anne! Zaten ablam şeker toplayamayacak kadar büyüdü artık değil mi? Yani beni kandıracak şekerleri olmayacak.

Artık benim de keyfim yerine gelmişti. Annem yol için hazırladığı erzak çantasından elma çıkarıp soymaya başladı. Kuruyemiş paketini de bize verdi. Soğutucudaki içeceklerimizi de çıkardık. Yolda olmak gerçekten çok keyifliydi.

— Budapeşte'ye yaklaştık değil mi Ahmet? Bu şehri çok merak ediyorum. Bir yılbaşı tatilimizde gelip gezelim.

— Aynı şeyi düşünüyordum ben de şimdi Gülhan. Geçen yıl Orhanlar gezmiş, çok beğenmişler. Tuna Nehrinin üzerine yapılmış köprüler şahaneymiş. Çocuklar biliyor musunuz? Buda ve Peşte iki ayrı bölge aslında. Bu iki bölgeyi Tuna'nın üzerine yapılmış köprüler birbirine bağlıyor. Orhan "Gündüzü başka, gecesi bir başka güzel." demişti.

— Ayrıca Osmanlıdan kalma pek çok eser de var bu şehirde. "Gül Baba Türbesi" en bilinenlerinden. Gidersek orayı da mutlaka ziyaret edelim Ahmet.

— Olur. Budapeşte gezisinde rehberimiz Ayşegül olsun. Eminim gitmeden nerede ne var, nerelere gidilmeli, ne yenmeli, nerede kalınmalı gibi sorulara tüm cevapları bulmuş olur.

— Memnuniyetle babacığım. En sevdiğim iş araştırmak, biliyorsun. Hatta şimdi durup araştırmam için ön hazırlık yapalım fotoğrafımızı da çekelim.

İşte
Biz Geldik
Vatanım

— Çınar, uyan. Bak, Türkiye sınırına geldik.

Bir hayli uyumuş olmalıyım. Gözlerimi zar zor açtım. Ablam coşku ve heyecan içindeydi.

— Baksana, ne yazıyor karşıda?

Eğildim, arabanın ön camımdan dışarıya baktım. Kocaman kırmızı harflerle yazılı olanı yüksek sesle okudum.

‘Kapıkule Gümrük Kapısı’

Yazının her iki yanında Türk bayrağı vardı. Annem gözleri dolu dolu dönüp bize baktı. Hiçbir şey söylemedi. Konuşmaya gerek var mıydı? Yılların özlemi kavuşmanın mutluluğu okunuyordu o gözlerde. Çantasından pasaportları çıkardı, babama uzattı. Babam da arabanın camını indirip pasaportları görevliye uzattı. O an, ne yol ne yorgunluk ne de altı yıldır gelmeyiş... Camdan giren hava hepsini alıp götürmüştü. Memleketin rüzgârı bir şifa gibi esiyordu.

— Kaç gün kalacaksınız?

— Kırk günden fazla memur bey.

— Nereye gidiyorsunuz?

— Memlekete, Amasya’ya.

Gözlerimi kapattım. Babamla görevlinin konuşmasını bir şiiri, bir ninniye dinler gibi dinledim. İlk kez annem, babam, ablam, Türkçe öğretmenim ve yakın çevrem dışındaki birinden canlı canlı Türkçe duyuyordum.

Görevli pasaportlarımızı mühürledikten sonra geri verdi.

— İyi tatiller.

— Teşekkür ederiz memur bey. İyi çalışmalar, size de kolay gelsin.

Hepimizin yüzünde büyük bir mutluluk vardı. Çok yorulmuştuk. Ama buna değdi.

— Şimdi doğruca konaklayacağımız otele gidiyoruz. Duş alalım, biraz dinlenelim. Sonra da güzel bir akşam yemeği yiyelim.

— Ben yaprak ciğere hayır demem Ahmet. Çocuklar, Edirne'nin en meşhur yemeği tava ciğerdir. Eminim çok beğeneceksiniz.

— Yanında da buz gibi ayran içeriz. Of, çok acıktığımı fark ettim şimdi. Baba, yarın sabah Selimiye Camisi'ni ziyaret ederiz değil mi?

— Etmez miyiz Ayşegül? Kahvaltıdan sonra ilk işimiz bu olacak, sonra da yola devam...

Mimar Sinan, Selimiye Camisi için boşuna “ustalık eserim” dememiş. Avlusu, dört minaresi, kemerleri, mihrabı ve duvar süslemeleriyle insanı büyülüyor, kendine hayran bırakıyordu. Babam, caminin ortasında gözünü tavana dikip kendi kendine “Bu kadar geniş bir kubbe nasıl olur da ayakları olmadan böyle duruyor, şaşılacak şey doğrusu.” derken bana da açıklama yapma ihtiyacı hissetmiş olacak ki:

— Çınar, kubbe oldukça geniş ve ağırlığı da iki bin ton. Taşıyıcı ayaklar olmadan kubbenin böyle durması bir mucize...

— Baba, bu cami 1575 yılında açılmış. Neredeyse yarım asırdır sapasağlam ayakta. Hatta 1752 yılında büyük bir deprem de atlatmış Edirne. Buna rağmen hiçbir şey olmamış bu camiye.

Babamın ve ablamın sözleri ardı ardına sıralanıyor, Selimiye'ye ve Mimar Sinan'a olan hayranlığımız arttıkça artıyordu.

— Ahmet, hadi biraz da Selimiye Arasta Çarşısı'nı gezelim.

— İyi olur Gülhan, çarşıdan hediyelik bir şeyler de alalım.

Çarşıda da biraz vakit geçirdikten sonra tekrar yola koyulduk. Selimiye'nin etkisinden kurtulamadan yaklaşık iki saat sonra Boğaz'ın maviliği karşıladı bizi...

Bir kıtadan diğerine uzanan Fatih Sultan Mehmet Köprüsü'nün üzerinden geçerken babam arabanın camlarını sonuna kadar açtı, hızımızı da biraz azalttı.

— Şu güzelliğe bakın çocuklar! Her göreni kendine hayran bırakan yedi tepeli şehrimiz, canım İstanbul! Şükür kavuşturana...

Rüzgârla birlikte arabaya dolan iyot kokusu, masmavi bir gök, köprünün yanı başında dalgalanan kocaman Türk bayrağı, boğazın iki yakasına sıralanmış yalılar, binalar, camiler, görkemli yapılar... Denizin engin suları, feribotlar, tekneler, yelkenliler... Nasıl bir güzellikti bu? Ne yana bakacağımı şaşırmıştım. Ablam da aynı durumdaydı. Babam dikiz aynasından bize bakıp gülümsedi.

— Baksana şunların hâline Gülhan! Büyülenmiş gibiler. Dönüşte vapurla bir Boğaz turuna katılsak hiç de fena olmayacak. Doya doya Boğaz'ın keyfini çıkarsınlar.

— Ben de çocuklardan farklı değilim Ahmet. Ne zaman görsem şu manzarayı büyüleniyorum.

— Yapar mıyız sahiden baba? Hem vapurun güvertesine oturur, martılara simit de atarız.

— Ben de bol bol fotoğraf çekip Paul'e atarım. O da İstanbul'u çok merak ediyor, mutlaka görmek istiyor.

— Tamam, karar verildi. Dönüşte mutlaka Boğaz turu yapılacak Gülhan.

— Harika olur. Ben de en son gençliğimde katılmışım böyle bir tura.

Marmara'nın mavi sularını geride bıraktık. İstanbul çok büyük, çok kalabalık bir şehirdi. Her köşesinde ayrı bir telaş var gibiydi. Kim bilir görülecek ne çok şeyi, ne çok yeri vardı. İnsan, İstanbul'u gezmekle bitirebilir miydi? Tüm canlılığıyla hayatın ta kendisiydi bu şehir. Babamın çalan telefonu beni düşüncelerimden sıyrıldı. Arayan dedemdi.

— Alo, baba...

— ...

— İstanbul'dan çıkmak üzereyiz. Akşam 6 gibi köyde oluruz inşallah.

— ...

— Yok, Yok. Meraklanma acele etmem. Dinlene dinlene geliriz...

— ...

— Aleyküm selam baba, onların da selamı var. Anneme de selamımızı ilet.

— Babaanneniz, dedeniz sabırsızlıkla bizi bekliyor çocuklar. Anacığım neler pişirmiştir kim bilir? Gözleri kapıdadır. Artık uzun molalar vermeyelim de akşam yemeğine yetişelim hiç olmazsa...

Arkama yaslandım. Yüzüme kocaman bir gülümseme yayıldı. Kalbim daha hızlı çarpıyordu galiba. "Az kaldı." dedim kendi kendime. "Geliyoruz babaanne, az kaldı."

Hava henüz kararmadan köye vardık. Akşam saatlerinin sessizliği hakimdi ortalığa. Evlerin önünde tek tük oynayan çocuklara rastlıyorduk. Onlar da durup arabaya bakıyor, kimin geldiğini anlamaya çalışıyorlardı. Babam artık çok yavaş sürüyordu arabayı. Yolda rast geldiğimiz kişilere ya başıyla selam veriyor ya da kısa bir müddet durup sohbet ediyordu.

— Oo, Ahmet. Hoş geldiniz, sefa geldiniz.

— Hoş gördük Sadık amca. Nasılsın?

— Biz aynıyız be oğlum. Ömrümüzü tamamlamaya çalışıyoruz. Hadi, tutmayayım sizi. Bekliyorlardır.

— Tamam, Sadık amca. Uzunca bir süre buradayız nasılsa. Görüşür, uzun uzun konuşuruz.

Babam yolda rastladığı herkesi tanıyordu. Önünden geçtiğimiz her evin kime ait olduğunu biliyordu. İnsanın kendi köyünde olması böyle bir şeydi demek ki...

— Çınar, şu ilerideki mavi boyalı ev bizimki.

Mutluluktan kalbim dışarı fırlayacaktı sanki. Uzun zamandır hayalini kurduğum kavuşma birazdan gerçekleşecekti. Evin önüne gelince arabayı durdurdu babam. O an dış kapıdan dedemin çıktığını gördüm. Babam ve annem hemen indiler arabadan. Dedem altı yıllık ayrılığın özlemiyle babama sımsıkı sarıldı. Gülümsüyordu ama gözleri dolu doluydu. Babam ve annem de aynı hisleri yaşıyordu. Ben, ablam gibi arabadan hemen inemedim. Çok mutluydum, mutluluktan ağlayacak kadar hem de. Sanırım o halimi görmesinler istiyordum. Dedem annemle ve ablamla da kucaklaştıktan sonra ‘Hani nerede benim Çınar’ım?’ diyerek yaklaştı. Kapıyı açtım, gözyaşlarımı bastırarak dedemin boynuna atıldım. Dedem hem öpüyor hem de kokluyordu beni. Bu ne güzel bir histi. Dede kucağı şu dünyadaki en güzel yerdi.

— Hadi geçin bakalım. Annen duymadı arabanın sesini herhalde. Mutfaktaydı. Çınar, koş bakalım içeriye, babaannen delirecek sevincinden seni görünce...

Ayakkabılarımı hızlıca çıkardım. İçeriden nefis kokular geliyordu. Mutfak tam karşıdaydı. Kapısına yaklaşınca babaannemi sırtı bize dönük ocağın başında buldum. Babam ardım sıra gelmişti.

— Anacım neler pişirdin bize?

Babamın sesiyle irkilen babaannem döndü, kollarını iki yana açtı. ‘Yavrularım!’ diyerek babama ve bana sarıldı. Hem öpüyor hem kokluyordu ikimizi de. Gözyaşlarıyla yanaklarım, çenem ıslandı. Bizi bırakıp bu defa da anneme ve Ayşegül ablama sıkı sıkı sarıldı. Hepimiz ne kadar duygulu ve mutluyduk.

Kısa bir sohbetten sonra babaannem sofrayı hazırlamak için ayaklansa da annem buna fırsat tanımadı ve ‘Anne, sen yemek yaparken yorulmuşsundur, bırak da sofrayı da biz hazırlayalım.’ dedi. Ablamı da yanına alarak sofrayı hazırlamaya başladı. Babaannem babama yolculuğumuzla ilgili sorular soruyor, arada sırada da benim başımı okşuyordu.

— Birazdan Ali amcan da gelecek Çınar. Mustafa ve Çiçek, sizi nasıl da sabırsızlıkla beklediler bilsen.

— Aslan torunum benim. Kamerada bu kadar büyümüş görünmüyordun. Nasıl da uzamış, kilo almışsın. Ayşegül'üm de çok büyümüş maşallah. Babaannesinin gülü, nazar değmesin, Allah esirgesin.

— Sağ ol babaanneciğim.

— Hadi bakalım, sofraya hazır. Babacığım, anneciğim buyurun sofraya. Çınar, ellerini yıkadın mı oğlum?

Sofrada neler vardı neler... Zeytinyağlı dolmadan iç pilava, sütlaçtan Çerkez tavuğuna... Babaannem en güzel yemeklerini yapmıştı bizim için. Hem sohbet ediyor hem de lezzetlerin tadını çıkarıyorduk. Sonsuza dek sürmesini istediğim bir andı o akşam yemeği. En büyük mutluluk aileyle oturulan kalabalık sofralardı.

Yemekten sonra Ali amcam, Sultan yengem ile çocukları Mustafa ve Çiçek geldiler. Mustafa benimle yaşıttı, Çiçek ise bizden bir yaş büyüktü. Sanki her gün bir aradaymışız gibi çabucak kaynaştık birbirimize. Mustafa da Çiçek de çok sıcakkanlı ve gülekti.

— Büyükler burada otursun. Hadi biz avluya çıkalım Çınar. İstersen top oynayabiliriz.

— Olur tabii.

Avlu, ortasında küçük bir süs havuzunun olduğu, etrafı duvarla çevrili büyükçe bir alandı. Bir tarafta kurulu bir sedir vardı. Sedirin önünde genişçe bir masa duruyordu. Birçok çiçek saksısı duvarın önünde yan yana diziliydi. Duvarların dışından avluya sarkan dalların kimi elma kimisi erik doluydu.

Mustafa sedirin altından kırmızı bir top çıkardı, voleybol oynamaya başladık. Aradan kısa bir süre geçmişti ki dış kapıda beyaz bir köpek belirdi.

— Köpük de geldi işte! Çınar, bu dedemin köpeği. Geçen yıl yavru iken dedem aşağı çeşmenin yanında bulmuş. Kıyamamış, almış getirmiş. O kadar beyazdı ki biz de adını Köpük koyduk. Çok sevimlidir. Top oynamayı da çok sever.

Köpük, koşarak önce Çiçek'in yanına geldi. Çiçek onun karnını okşadıkça o yerde yuvarlanıyordu. Daha sonra onu çağıran Mustafa'ya koştu. Biraz da onunla oynadı. Ben oldum olası köpeklerden korkardım. Ama Mustafa ve Çiçek'in o halleri bana da cesaret verdi. 'Köpük gel!' diyerek yere çömeldim. Köpük önce elimi kokladı. Ben başını okşadıkça çevremde dolanmaya başladı. Gerçekten çok sevimli bir köpekti. Sanırım beni de onlar gibi sevmişti. Top oynamaya devam ettik. Biz topu attıkça Köpük de ona doğru zıplıyor, her düşen topu kovalıyordu. Onun bu hali bizi çok güldürdü. Ablam seslerimizi duyup avluya çıktı.

— Aman Allah'ım, ne sevimli şey bu. Gel bakalım, adı ne bu güzel köpeğin?

Köpük, yüzü ablamın avuçları arasında mutluluktan kuyruğunu sallıyordu. Evet, belli ki ablamı da çok sevmişti.

Top oynamayı bıraktık, sedire oturduk. Ablam da çayını alıp yanımıza geldi.

- Çınar, yarın sana bütün köyü gezdirelim ister misin? Hem diğer çocuklarla da tanışırsın.
- Çok isterim. Abla sen de katılsana bize yarın.
- Olmaz, Çınarcığım. Yarın bize hoş geldin demeye gelenler olur. Ben evde kalıp annem ve babaanneme yardım ederim.
- Yarın burası dolup taşar Ayşegül abla. Çok yorulursun benden söylemesi.
- Olsun Çiçek, ne güzel işte! Akrabalarımızı, komşularımızı göreceğiz. Bundan daha güzel bir şey var mı? Hem söyle bakalım, senin saçlarını kim ördü böyle, yengem mi?
- Yok, teyzeme gittim gündüz. Sırf siz geleceksiniz diye ördürdüm saçlarımı. Beğendin mi?
- Hem de çok beğendim. Bir gün birlikte gidelim benim saçlarımı da örsün Suzan abla.
- Olur, gideriz tabii Ayşegül abla. Hem biliyor musun Suzan teyzemin bayramın üçüncü günü düğünü olacak, okulun bahçesinde.
- Sahiden mi? Harika bir haber bu. Çınar bir bilsen ne güzel olur bizim köyün düğünleri. Son gelişimizde babamın bir akrabasının düğünü olmuştu yine okulun bahçesinde.
- Köyde genellikle düğünler okulun bahçesinde yapılır zaten. Geçen yıl benim sünnet düğünüm de orada oldu. Siz de olsaydınız keşke.
- Amcam atmıştı fotoğraflarınızı Mustafa. Sünnet kıyafetlerinin içinde pek bir yakışıklıydın.
- Teşekkür ederim Ayşegül abla.
- Biz sohbete devam ederken Ali amcam ve Sultan yengem kapı önüne çıktılar. Annem de peşlerinden geldi.
- Gidiyor muyuz yoksa anne?

— Gidelim artık Çiçek. Amcalar dinlensinler, çok yorulmuşlardır.

— Çınar, yarın kahvaltıdan sonra geliriz seni almaya, bütün köyü dolaşırız.

— Tamam, olur.

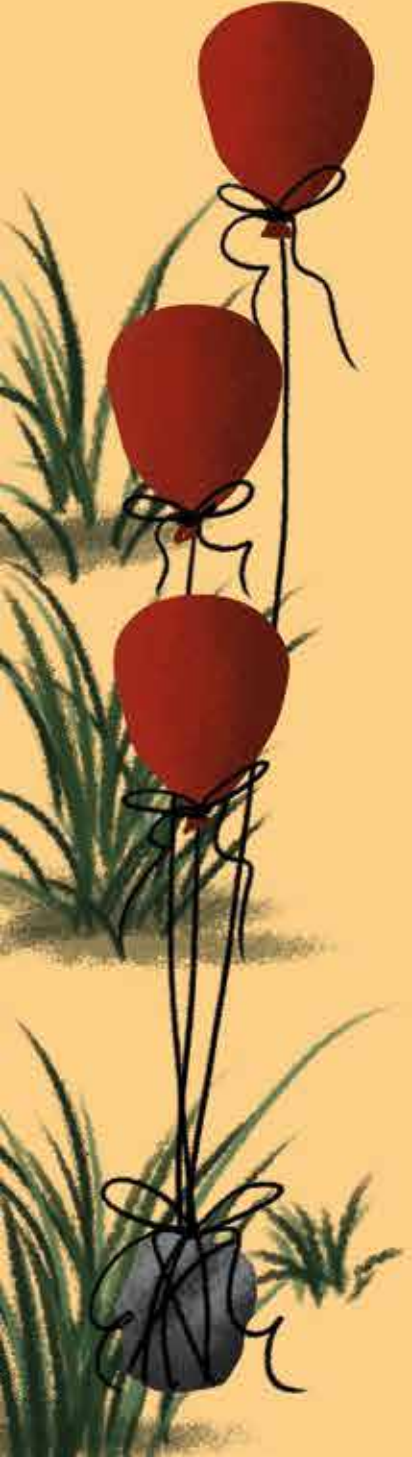
Amcamlar gittikten sonra, biz hemen girmedik içeriye. Ablamla biraz daha oturduk avluda. Gökyüzü yıldızlarla kaplıydı. Hava hafif üşütecek kadar serin... Cırcır böceklerinden başka ses çıkaran yoktu etrafta. Hiç konuşmadan yıldızları seyrettik bir süre. Sonra babaannem elinde süt bardaklarıyla belirdi kapıda.

— Yatmadan önce için bakayım şunları. Yataklarınızı da hazırladık. Güzel bir uyku çekersiniz bu gece.

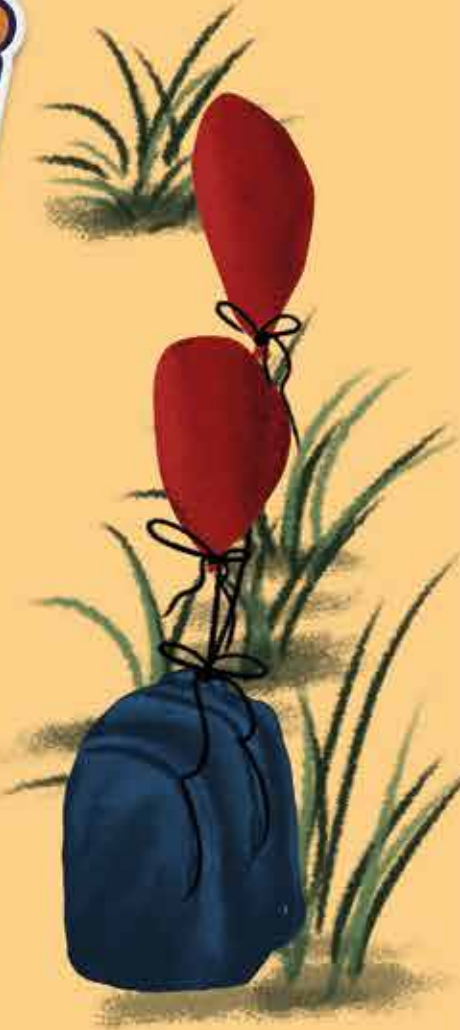
İçine biraz bal katılmış sütü yudumlarken yorulmuş olduğumu ilk kez hissettim. Gözlerim ağırlaşmıştı iyice. Bir an evvel yatağıma girmek istedim. Bir solukta içip bitirdim sütü. İçeri girmeden önce kulübesinde yatan Köpük'ün yanına gittim. Belli ki o da çok yorulmuştu bugün. 'İyi uykular Köpük, sabah görüşürüz.' deyip başını okşadım. Gözlerini açıp bana baktıktan sonra uyumaya devam etti.

İçeri girdim. Artık ben de uyumalıyım.

Köydeki Günler

'Ü-ürü-üüü!'

'Ü-ürü-üüü!'

Gözlerimi açtım, duvarda asılı duran saat daha 7'yi bile göstermiyordu. Fakat ben sanki çok uzun saatler uyumuşum gibi kendimi dinlenmiş hissediyordum. Karşı yatakta yatan ablama baktım, o da uyanmıştı. Bana bakıp gülümsedi.

— Burada alarm kurmaya gerek yok, görüyorsun.

— Horoz sesini, alarm sesine tercih ederim. Hem öyle güzel uyudum ki tüm yorgunluğum geçmiş. Abla sen de kokuyu alıyor musun? Sanırım ekmek pişiriyor babaannem.

— Hadi kalkalım o zaman.

Yataklarımızı toparlayıp dışarı çıktık. Herkes avludaydı. Dedem ve babam masada oturuyordu. Babaannem ve annem büyük bir sacın başındaydılar. Babaannem tahtanın üzerinde hamuru açıp ona şekil veriyor, annem de sacda pişiriyordu.

— Günaydın canlarım, iyi uyudunuz mu?

— Çok iyi uyuduk babaanne. Ekmek mi yapıyorsunuz?

— Evet, kuzum. Bazlama yapıyoruz. Sıcak sıcak üzerine tereyağı sürüp yersiniz.

— Ayşegül çayın suyu kaynamıştır kızım. Çayı demleyiver.

— Tamam, anneciğim.

Pişmiş bazlamalardan birinin kenarından bir parça kopardım. Öyle lezzetliydi ki...

— Çınar Bey, bize de getir bakalım bazlamadan. ‘Biri yer biri bakar, kıyamet bundan kopar.’ demiş atalarımız. Sen yiyorsun, biz dedenle bakıyoruz.

Gülerek bazlamayı iki parçaya ayırdım, dedeme ve babama verdim. Ben de yanlarına oturdum.

— Baba, biliyor musun Mustafa ve Çiçek bugün bütün köyü gezdirecek bana.

— Öyle mi, gezin bakalım. Esertepe’ye de çıkın. Oradan bakınca bütün köy ayaklarınızın altındadır adeta. Manzarası harikadır.

Bazlamalar pişirildikten sonra kahvaltı sofrası da hazırlandı. Babaannemin yaptığı tereyağı ile epey bazlama yedim. Biz daha sofradan kalkmadan Mustafa ile Çiçek de geldiler. Onlar da birer bazlama yedikten sonra hazırlanıp çıktık.

Köyü gezmeye ilk olarak köy meydanından başlayacaktık. Köpük de bizimleydi.

— Çınar, bizim köyün meydanı bütün dükkanların, köy kahvesinin ve merkez caminin bulunduğu bir alandır. Çok büyük bir yer değil tabii. Ama birçok işimizi burada hallediyoruz.

— Mustafa baksana, Oğuzlar da gelmiş. Arabaları evin önünde duruyor.

— Aa, evet. Dönüşte uğrayıp Oğuz'u da çağıralım. Oğuz yazları geliyor köye İstanbul'dan. Bizimle yaşıttır.

— Çok arkadaşınız var mı köyde?

— Özellikle yazları çocuk sayısı artıyor burada. Kışın çok fazla çocuk yok ama. Zaten bu yüzden kasabadaki okula gidiyoruz.

Köydeki evlerin hemen hepsi benzer yapıdaydı. Duvarla çevrili avluların içinde çoğu tek katlı evlerdi. İki katlı olanları da vardı. Dış kapılar ahşaptan yapılmıştı. Üzerlerinde her biri diğerinden farklı tokmakları ile birer sanat eserini andırıyorlardı. Yanıma fotoğraf makinemi de almıştım. Evlerin, özellikle kapıların fotoğraflarını çekiyordum. Akşam bazılarını Paul'e gönderecektim. Bazı kapılarda bulunan çift tokmak dikkatimi çekti.

— Çocuklar niçin kapıların bazılarında iki tokmak var?

— Dedemin anlattığına göre eskiden her kapıda biri büyük diğeri küçük olmak üzere iki tokmak bulunmuş. Kadınlar daha ince bir ses çıkaran küçük tokmağı, erkekler ise daha tok sesli büyük tokmağı kullanırlarmış. Yani ev sahibi bu tokmaklar sayesinde gelen misafirin kadın mı erkek mi olduğunu anlarmış. Günümüzde bu işlevleri kalmasa da hala bazı kapılarda çift tokmak var.

— Çok ilginçmiş. Bakın bu kapıda çift tokmaklı.

— Şişşt, sessiz olalım. Bakın camın önüne sarı çiçek konulmuş.

— Ne olmuş sarı çiçek konulmuşsa Çiçek?

— Bir evde sokağa bakan camın önüne sarı renkli bir çiçek konmuşsa o evde hasta var demektir Çınar. Evin önünden geçerken gürültü yapmayın demenin kibar bir yoludur bu.

— Off, bilmediğim ne çok şey var.

Artık meydana gelmiştik. Yan yana dizili birçok dükkân meydanı çevreliyordu. Önce bir terzi dükkanının önünden geçtik. İçerideki orta yaşı geçkin bir amca dikiş makinesinin başında işiyle meşguldü.

— Burası İhsan amcanın dükkânı Çınar. Gelin bir selam verelim. Kolay gelsin İhsan amca.

— Oo, Mustafa, Çiçek. Kolaysa başınıza gelsin. Nasılsınız bakalım?

— Teşekkürler, iyiyiz İhsan amca. Mustafa'yla birlikte amcamızın oğlu Çınar'a köyü gezdiriyoruz. Çınar, Ahmet amcamın oğlu.

— Hoş geldiniz Çınar. Demek geldiniz ha! Deden dün sabah söylemişti geleceğinizi.

— Hoş bulduk İhsan amca.

— İhsan amca Mehmet yok mu?

— Mehmet daha gelmedi Mustafa. Evin önünde oynuyordur belki. Oraya bir bakiverin.

— Tamam, meydanı dolaştıktan sonra bakarız.

Terzi dükkânının yanında köyün bakkalı vardı. Adı Kısmet Bakkal'dı. Kapı önünde bir sürü renkli plastik top asılıydı. Çok büyük bir dükkân sayılmazdı. Almanya'da her hafta sonu gittiğimiz marketi düşündüm burayı görünce.

— Burası da köyümüzün bakkalı. Kısmet teyzeyle oğlu Hasan abi işletiyor burayı.

— Biraz küçük değil mi? Koca bir köy buradan mı karşılıyor ihtiyacını.

— Kasabada daha büyük bir market var ama köydeki tek bakkal bu. Küçük ama temel ihtiyaçlarımızı karşılıyor.

— Birer dondurma alalım ister misiniz? Yanıma biraz para almıştım. Ne dersin Çınar?

— Çiçek Hanım bize dondurma ısmarlayacak Çınar. Bence bu fırsatı kaçırmayalım.

Dondurmalarımızı aldıktan sonra az ilerideki köy kahvesine doğru yürüdük. Babam, dedem ve amcam buradaydı. Oldukça kalabalıktı kahvehane. Babam yanındakilerle gülerek sohbet ediyordu. Onlara el sallayıp gezintimize devam ettik.

Meydanın bittiği yerde küçük bir dükkânın önünde durduk. Bir taburede yaşlı bir amca oturuyordu. Gözlükleri gözünde idi. Elinde ip takılı kocaman bir iğne vardı. Yaşlı amca, o iple önünde duran ahşap iskelete kumaş geçirmekle meşguldü.

— Çınar, bak burası da semerci Yusuf amcanın dükkânı. Semerin ne olduğunu biliyor musun?

Kafamı hayır anlamında salladım. Çiçek, açıklamaya başladı.

— At ya da eşeklerin sırtına konulur semer. Onun sayesinde at veya eşeğe binilebilir. Ayrıca yük de bağlanabilir.

Yusuf amca bizleri görünce işine bir süre ara verdi. Gözlüklerini çıkarıp bizimle konuşmaya başladı.

— Hoş geldiniz çocuklar. Ne var ne yok bakalım? Misafiriniz mi var?

— Evet Yusuf amca, bu Çınar. Ahmet amcamın oğlu. Ona meydanı gezdiriyoruz.

— Yusuf amca seni izleyebilir miyiz biraz? Çınar daha önce hiç semer görmemiş.

— Olur tabii Çiçek. Alın şuradan birer tabure. Oturun bakalım yanıma. Çınar, demek sen ilk kez semer görüyorsun öyle mi? Tabii daha önce nereden görecektin ki. Almanya’da şehirde büyüdün sen.

— Evet Yusuf amca. İlk kez bir semer görüyorum. Elindeki kadar büyük bir iğneyi de ilk kez görüyorum.

— Büyüktür tabii ya. Bu kadar büyük olmasa, bu ahşap iskelete deriyi geçiremem ki.

— Sen semer yapmayı kimden öğrendin Yusuf amca?

— Babam da semer ustasıydı benim Mustafa. Beni ortaokuldan sonra çırak olarak yanına aldı. Onu izleyerek, ona yardım ederek öğrendim bu mesleği. Benim oğlanlar da torunlar da istemediler bu işle uğraşmayı. Benden sonra bu işi devam ettirecek bir çırağım yok bu yüzden. Zaten bizden de fazla kalmadı. Korkarım, bizlerden sonra semercilik diye bir meslek olmayacak. Aslına bakarsan insanların semer ihtiyacı da pek yok artık. Köy yerinde bile birçok kişinin arabası var. Eskiden öyle miydi? Her evin ya atı ya da eşeği vardı.

Dükkânın önünde duran üç beş semere baktım. Belli ki Yusuf amca mesleğini severek özenerek yapıyordu. Ondan sonra bunu devam ettirecek birinin olmamasına ben de çok üzüldüm. Bu semer dükkânı bir gün, bir daha açılmamak üzere kapanacaktı.

Mustafa ve Çiçek, Esertepe'ye çıkmadan önce köydeki diğer çocukları da çağırmaya karar verdiler. Böylece ben de onlarla tanışmış olacaktım.

— Doğruca Mehmetlere gidelim bence Çiçek. Çocukların birçoğu oradadır.

— Arkadaşlarımızın hepsini de çok seveceğine eminim Çınar. Senin geleceğini biliyorlardı zaten.

— İnşallah onlar da beni severler Çiçek.

— Severler tabii. Sevmez olurlar mı? Bak şu köşeyi dönünce Mehmetlerin evi.

Mustafa adımlarını hızlandırınca Çiçek de ben de adımlarımızı ona uydurduk. Köşeyi döner dönmez bir çocuk kalabalığıyla karşılaştık. Beklediğimden çok daha fazla çocuk vardı. Mustafa'nın seslenmesiyle hepsi birden bize döndü.

— Hey çocuklar! Bakın Almanya'dan Çınar geldi.

Kimi bisikletinden inerek kimileri de top oynamayı bırakarak yanımıza geldiler.

— Hoş geldin Çınar. Ben Oğuz. İstanbul'dan geldim ben de.

— Ben de Mehmet. Yazları dedemin yanına geliyorum Ankara'dan.

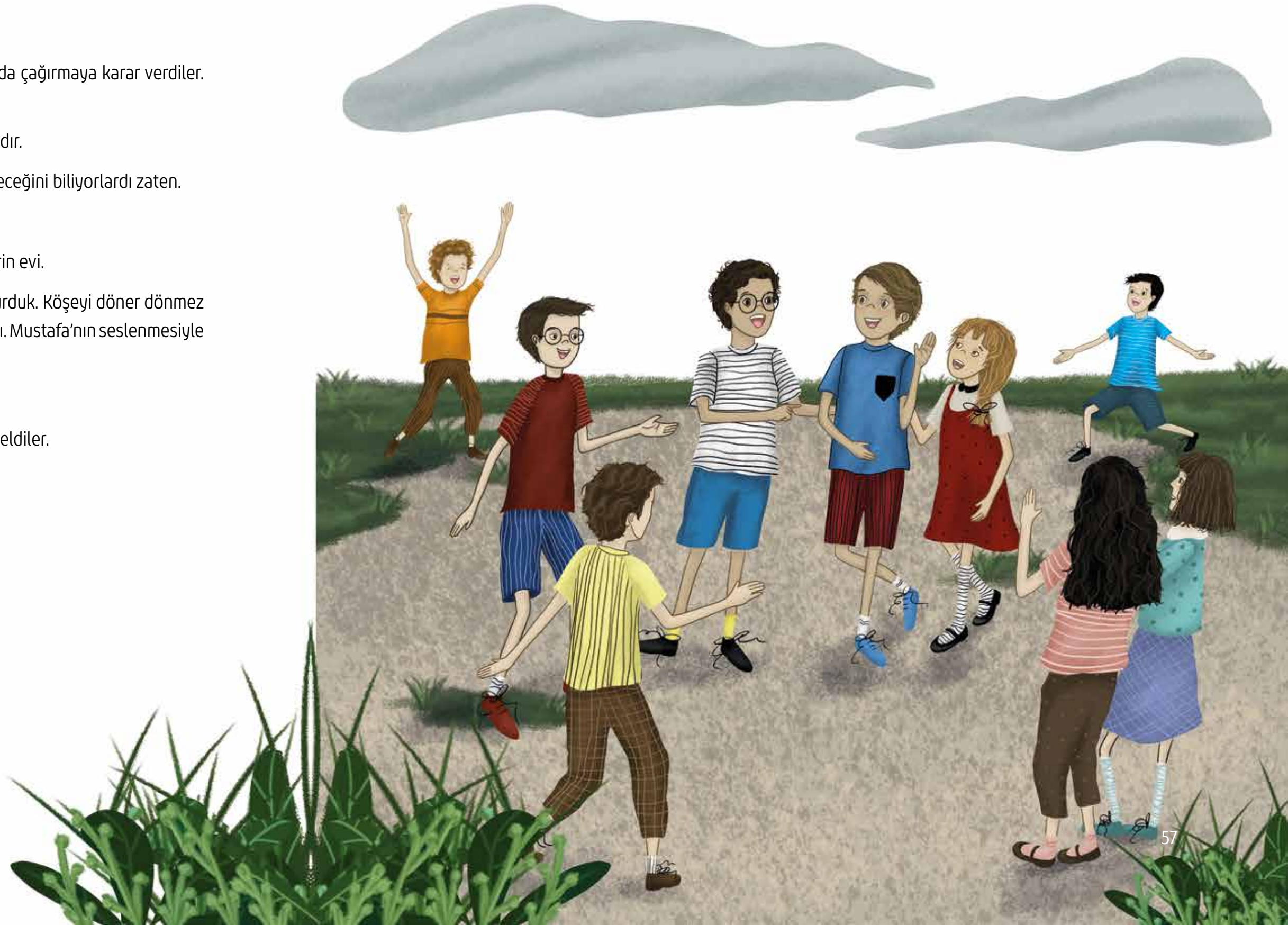
— Çınar, hoş geldin benim ismim Gül. Kasabada yaşıyorum.

— Ben Arda. Hoş geldin.

— Ben de Elif.

— Benim adım da Can. Hoş geldin Çınar.

“Hoş bulduk arkadaşlar. Hepinizle tanıştığıma çok mutlu oldum.”

Köye gelişimizin üstünden bir hafta geçmişti bile. İlk gün, adlarını aklımda nasıl tutacağım diye endişelendiğim çocukların her biri şimdi yakın arkadaşım. Hepsi de iyi ve candan çocuklardı. Her sabah kahvaltıdan sonra bir araya geliyor her gün yeni bir macera yaşıyorduk. Bir gün Esertepe'ye çıkıp uçurtma uçurduk. Bir başka gün köyün deresinde yüzdük, balık tuttuk. Bu arada onlardan bir sürü yeni oyun da öğrenmiştim. Köyde oynanan oyunlar Almanya'da okul bahçesinde ya da her zaman gittiğimiz parkta oynadığımız oyunlardan çok farklıydı.

En sevdiklerimden biri yedi kiremit oyunuydu. Bu oyunu oynarken iki gruba ayrılıyorduk. Yedi tane kiremiti üst üste dizdikten sonra bir atış çizgisi belirliyorduk. Yazı tura yaparak ebe olacak ilk takımı seçiyorduk. Bu takımın oyuncuları atış çizgisinde arka arkaya sıralanıyor, plastik topla kiremitleri devirmeye çalışıyor. Eğer kiremitler devrilirse diğer takımın oyuncuları kaçışıyor, ebe takımın oyuncuları onları topla vurmaya çabalıyordu. Amaç, vurulmadan yedi kiremiti tekrar üst üste dizmekti. Çok eğlenceli bir oyundu. Neredeyse her gün oynadık bu oyunu.

Bir de kız erkek bütün çocukların bilyeleri vardı. Bana da Kismet Bakkal'dan bir torba bilye aldık. Bu sayede bilye oynamayı da öğrendim. Başlarda pek iyi sayılmazdım ama oynadıkça bu oyunda kendimi geliştirdim.

İstop, yakartop, saklambaç, beştaş... Oyunun biri bitiyor diğeri başlıyordu. Eve ancak akşam yemeğinden önce dönüyorduk. Akşamları ise mutlaka bir komşumuz veya akrabamız çaya geliyordu. Avluda geç saatlere kadar oturulup sohbet ediliyor, semaverde çay demleniyordu.

Gündüzleri evde olmadığım için ablamla pek görüşemez olmuştuk. Ancak yatmadan önce mutlaka sohbet ediyor, o günü nasıl geçirdiğimizi birbirimize anlatıyorduk. Ablam, annem ve babaanneme yardım için evde kalmadığı zamanlarda genellikle yengemin kardeşi olan Suzan ablanın yanına gidiyor, yakında olacak düğünü için yapılan hazırlıklara elinden geldiğince destek oluyordu.

— Görersen ne güzel şeyler yapmış Suzan abla. Hepsi el emeği göz nuru... Bugün çeyiz sandığındakileri gösterdi bana. Danteller, oyalar, yün çoraplar, neler var neler...

— Ne kadar kaldı Suzan ablanın düğününe?

— Bayrama iki gün var, bayramın üçüncü günü olduğuna göre beş gün kalmış.

— Önce bayram, ardından düğün. Ne çok eğleneceğiz kim bilir abla. Buraya gelirken sıkılacağımı düşünmüştüm oysa. Şimdi ise geri dönme vaktinin gelmesinden korkuyorum.

— Her güzel şeyin bir sonu var Çınarcığım. Biteceğinden korkmak yerine yaşadığın her anın tadını çıkar.

— Frau Mayer gibi konuştun yine abla: 'Genieß den Moment!' *(Anı Yaşal!)*

Arife günü sabah erkenden Sultan yengem geldi. Annemle birlikte bayram için baklava yapacaklardı. Biz de dedem, babam ve amcamla köy mezarlığına gittik. Orada birçok akrabamızın mezarı bulunuyordu. Her birinin başında dualar ettik, üzerlerindeki kuru otları temizledik, mezarların mermerlerini yıkadık.

Mezarlıktan sonra kasabaya indik. Dedem, Mustafa'ya, Çiçek'e ve bana bayramlık giysiler alacaktı. Ayrıca bayram şekeri ve taze çekilmiş kahve de almak gerekiyordu. Önce mağazaya girdik. Mustafa ve benim için birer gömlekle pantolon, Çiçek için de güzel bir elbise beğendik.

— Dedeciğim, benim bayramda giyecek gömlek ve pantolonum vardı. Yeni giysi almaya gerek yoktu ki.

— Olur mu öyle şey Çınar? Bayramda çocuklar en güzel, en yeni elbiselerini giymeli. Hem torunlarıma bayramlıklarını almak beni ne kadar mutlu etti bilsen...

Kasabadaki işlerimizi hallettikten sonra köye döndük. Bayram namazında buluşmak üzere amcamlardan ayrıldık.

Annemler tepsi tepsi baklava yapmıştı. Evin her yeri özenle temizlenmişti. Akşam olunca her zamankinden erken girdik yatağa. Başucumda bayramlık giysilerim, yüreğimde bayram sevinciyle uykuya daldım.

“Cami kalabalık olur, ben çıkıyorum. Çocukları da uyandırın. Onlar da gelsinler.” diyen dedemin sesiyle bayram sabahına uyandım. Başucumda duran bayramlıklarımı giydim ve babamla camiye doğru yol aldık.

Bayram namazının bitiminde camiden çıkanlar bayramlaşmak için uzun bir sıra oluşturdular. Biz de onlar gibi sıraya girdik. Büyüklerin ellerinden öpüyor, gençler ve çocuklarla kucaklaşıyorduk. Hayatımda bir ilki daha yaşıyordum. Babam bir ara şaşkın ama mutlu halime bakıp güldü.

— Bu da güzel adetlerimizden biridir Çınar. Köyün bütün erkekleri namazdan sonra cami önünde bayramlaşır.

Evde annem, ablam ve babaannem bizleri bekliyordu. Sultan yengem ve Çiçek de vardı. Onlarla da bayramlaştıktan sonra kahvaltıya geçildi. Babam, amcam ve dedem, geç olmadan kurban alanına gitmeliydi. Bu sebeple hızlıca kahvaltı ettiler. Dedem çıkmadan bizlere bayram harçlığımızı da verdi.

— Çınar, Mustafa bir yere kaybolmayın. Birlikte akraba ve komşularımıza kurban eti dağıtacaksınız.

— Tamam, dedeciğim.

Onlar çıktıktan sonra annemden birer plastik torba aldık. Çocuklarla sözleştiğimiz yere gittik. Hep birlikte şeker toplayacaktık. Oğuz ve Mehmet çoktan gelmişti. Can ve Elif de bizimle aynı vakitte buluşma yerimize ulaştı. Arda, Gül ve diğerleri de gelince tek tek evleri dolaşmaya başladık. Tokmağı iki kez tıklattıktan sonra hep bir ağızdan ‘İyi bayramlar!’ diye bağıryorduk. Sesimizi duyan ev sahiplerinin kimi şeker kasesiyle kimi de içine mendiller konulmuş sepetle geliyordu. Bu şekilde güle oynaya şeker yiye yiye köyü epey dolaştık. Torbalarımız yarıya kadar dolmuştu. Vakit de neredeyse öğlen olmak üzereydi.

— Çocuklar artık evlerimize dönelim bence. Büyükler, kurban alanından dönmüşlerdir.

— Mustafa haklı çocuklar, yarın kalan evleri de dolaşırız.

Eve döndüğümüzde dedemleri avluda leğenlerin içindeki etleri tartarken bulduk.

— Ali oğlum, et kaç kilo geldi hesap ettin mi?

— 30 kilo baba.

— Tamam, şimdi eşit şekilde üçe ayıralım eti. Eşe dosta, ihtiyaç sahiplerine dağıtalım.

— Etin tamamı dağıtılacak mı dede?

— Üçte birini evimizde tüketmek için ayıracağız Çiçek. Üçte birini akrabalarımıza, komşularımıza dağıtacağız, kalan üçte birini de ihtiyacı olanlara ulaştıracacağız.

— Ahmet, oğlum bize düşen kısmı gösterin de gelinler içeri alsınlar. Kavurmayı ateşe koymak lazım artık, öğlen oldu.

Annem Sultan yengemle beraber kavurmayı pişirirken amcam ve babam da dağıtılacak etleri poşetliyordu.

— Mustafa, Çınar ile birlikte geç olmadan etleri dağıtverin bakalım.

Amcam, Mustafa'ya kimlere et götürüleceğini söyledikten sonra poşetleri yüklenip evden çıktık.

— En yakın Halime teyzenin evi. Önce ona uğrayalım. Halime teyze üç küçük torunu ve geliniyle yaşıyor. Kıt kanaat geçinerek torunlarını büyötmeye çalışıyor. Dedem ve babaannem her durumda ona yardım eli uzatırlar. Torunlarını bizi sevdikleri gibi severler.

— Bu ev mi Halime teyzenin evi?

— Evet.

Tek katlı, küçük, sıvaları yer yer dökölmüş bir evdi. Kapiya önce genç bir kadın çıktı. Halime teyzenin geliniymiş. Ardından Halime teyze de göröndü.

— Mustafa hayırlı bayramlar oğlum.

— Hayırlı bayramlar Halime teyze. Dedem ve babaannem gönderdi bu poşeti. Selamları var. Bayramlaşmaya da geleceklerini söylediler.

— Allah kabul etsin, sağ olsunlar. Ahmet amcanın oğlu Çınar mı bu? Hoş geldiniz Çınar. Biz eve sizi görmeye geldiğimizde sen yoktun, görememiştik seni.

— Hoş bulduk Halime teyze, iyi bayramlar.

— Kızım, bayram şekeri getir çocuklara.

Şekerlerimizi alıp vedalaştıktan sonra sıradaki eve doğru yola çıktık.

— Mustafa, bizim ne güzel inançlarımız, geleneklerimiz var değil mi? Mutluluğu, acıyı, yediğiekmegi paylaşabilen bir milletin evlatlarıyız.

— Bizim milletimizin en belirgin özelliklerinden biri yardımlaşmak. Köyde her iş 'imece' dediğimiz yardımlaşma usulüyle yürütölür. Birinin bir sıkıntısı, derdi varsa herkes elinden geleni karşısındakini ezmeden, incitmeden yapar.

— Köye geldiğimizden beri bir an yalnız hissetmedim kendimi. Birlik ve beraberlik insanı yalnızlık duygusundan uzaklaştırıyor. Bir arada olup her şeyi paylaştıkça mutluluğumuz artıyor, acılarımız azalıyor.

— Çok doğru söyledin Çınar. Ama bence artık daha hızlı hareket edelim. Bütün etleri dağıtıp bir an evvel eve dönelim. Kavurmayı soğutmamak lazım değil mi?

Bayramın ikinci günü de çok hareketli geçti. Ev ziyaretleri yapıldı, gelen misafirler ağırlandı. Fırsat buldukça çocuklarla toplanıp oyunlar oynandı. Babam, Almanya’da geçirdiğimiz bayram günlerinde hep buruk olurdu. ‘Şimdi köyde olsaydık böyle mi geçerdi bayram?’ der dururdu. O zamanlar anlam veremediğim o dertlenmeleri şimdi çok iyi anlıyorum. Böylesi güzel geçen bayramları insan nereye gitse özlerdi.

Bu arada Suzan ablanın düğünü de gelip çattı. Düğünden bir gün önceki akşam, yani bayramın ikinci gecesini Suzan ablanın baba evinde kına gecesini yapıldı. Kına gecesine sadece kadınlar katılıyormuş. Ablam Çiçekle birlikte erkenden Suzan ablaya gitmişti. Onun hazırlanmasına yardım edeceklerdi.

Akşam olunca da annem ve babaannem gittiler. Biz erkekler ise damat evinde verilen yemeğe katıldık.

Kına gecesini gece geç saatlere kadar sürmüştü. Biz annemlerden önce eve varmıştık. Bizden çok sonra geldi onlar. Ben yatağa çoktan girmiştim ancak henüz uyumamıştım. Ablamı bekliyordum.

— Çınar uyumadın mı sen daha?

— Hayır. Seni bekliyordum. Neler yaptınız? Güzel miydi kına gecesini?

— Nasıl eğlendik bilsen Çınar. Suzan abla bindallı içinde öyle güzeldi ki. Hem çok mutluydu hem de çok hüzünlü. Baba evinde geçirdiği son gece olduğu için epey duygusaldı. Eline kına yakılırken çok ağladı. Sultan yengem kardeşine kına yakarken öyle içli bir türkü söyledi ki. Hiçbirimiz gözyaşlarımızı tutamadık.

— Ee, nasıl bir eğlence bu? Hepiniz ağlamışsınız abla.

— Aşk olsun Çınar, kısa bir an hüznünlendi herkes o kadar. Yoksa kına bitene kadar oynandı. Halaylar, misket havaları, çiftetelliler...Ama gerçekten çok yorulдум. Hadi uyuyalım şimdi. Yarın düğünde de bu kadar yorulacağız.

Düğün köy okulunun bahçesindeydi. Gündüzden el birliğiyle masalar ve sandalyeler taşındı, gelin ve damadın oturacağı masa ve sandalyeler süslendi. Bahçenin dışında düğün yemeğinin pişirileceği alan hazırlandı, kocaman kazanlar getirildi ve ateşler yakıldı. Düğün yemeğini Oğuz'un babaannesi Fatma teyze ile Halime teyze pişirecekti. Köydeki düğün yemeklerinin aşçıları onlarmış.

Annem Sultan yengemle beraber Suzan ablayı hazırlayacaktı. Tabii ablam da onlara yardım edecekti.

Akşama doğru damat Akif abi, davul zurna eşliğinde büyük bir kalabalıkla gelin almaya doğru yola çıktı. Biz de o kalabalığa katılmıştık. Yürüye yürüye gelin evinin önüne geldik. Evin kapısı kapalıydı. Akif abinin kapının arkasında duran Mustafa'yı kapıyı açması için ikna etmesi gerekiyordu. Mustafa kapıyı araladı.

— Akif abi, zordur almak bizden kızı. Suzan teyzem bizim kıymetlimizdir.

— Biz de gelini almak için ne gerekiyorsa yaparız Mustafa.

Mustafa ilk verilen bahşışı kabul etmedi. Bunun üzerine Akif abi biraz daha bahşış verdi, Mustafa'ya kapıyı açtırdı. Suzan ablanın yüzü duvağıyla kapatılmıştı. Arkasında ablası, annesi ve babası duruyordu. Onlarla vedalaşırken oldukça hüznünlendi ancak davul zurnanın neşeli ezgileri hüznünlü ortamı biraz olsun dağıtmıştı. Sonrasında Suzan abla, Akif abinin kolunda evden çıktı. Tam çıkarlarken Akif abinin annesi damat ve gelinin başından şeker ve para saçtı. Yere saçılan paraları ve şekerleri çocuklar önce almak için birbirleriyle yarıştılar. Evlenen çiftin evinde her zaman bolluk ve bereket olsun diye saçılıymuş şeker ve para.

Suzan abla ve Akif abi kapının önünde bekleyen süslenmiş gelin arabasına bindiler, düğün yerine doğru hareket ettiler. Eski zamanlarda gelinler at üstünde düğün yerine götürülürmüş. Artık gelin arabaları bu işi görüyor.

Düğün geç saatlere kadar sürdü. Hayatımda bu kadar eğlendiğim, güldüğüm başka bir gece hatırlamıyorum. Her şey çok güzeldi. Bir taraftan düğün yemekleri yeniyor, diğer taraftan da davul zurna eşliğinde halaylar çekiliyordu. Ben de Mustafa, Çiçek ve diğer çocuklarla beraber halaya katıldım. Kocaman bir halka oluşturulmuştu. Ahenk ve neşe içinde dans ediliyordu.

Düğünbitimindegelinvedamatdualarvealkışlar eşliğinde gelin arabasına bindirildi ve evlerine gönderildi. Kalan davetliler de vedalaşarak yavaş yavaş dağıldılar.

Eve vardığımızda hem çok mutlu hem de çok yorgunduk. O gece epey fotoğraf çekmişim. Yatmadan evvel Paul'e birkaç fotoğraf gönderip kısa bir mesaj yazdım. Dönünce ona anlatacak ne çok anı biriktirdim diye düşünerek uyumaya başladım.

Bayram, düğün derken günler su gibi aktı. Dönüş günü geldi çattı. Bir gün önceden akrabalar, komşular küçük hediyelerle geldiler vedalaşmaya. Getirilenleri görünce, babamın “baba ocağına eli kolu dolu gider insan...” sözü aklıma geldi. Demek ki baba ocağından ayrılanlara, gurbete gidenlere de hediyeler veriliyormuş. Kurutulmuş biber ve patlıcanlar, bez torbalarda tarhanalar, kavanozların içinde pekmez ve reçeller... Almanya’da parayla satın alamayacağımız doğal birçok ürün çam sakızı çoban armağanı olarak getirilmişti.

Kavuşmak ne kadar güzelse vedalaşmak da o kadar zordu. Babaannem sık sık gözyaşı döküyordu.

Biz çocuklarla son bir kez daha Esertepe’ye çıktık. Topluca fotoğraflar çekildik. Birbirimize küçük hediyeler, veda mektupları verdik. Seneye tekrar buluşmak dileğiyle kucaklaşıp vedalaştık. İçimde derin bir keder, yanımda Mustafa ve Çiçek ile eve döndüm. Sabah çok erken vakitte yola çıkacaktık.

Bu yüzden onlarla da akşamdan vedalaşmamız gerekiyordu. Uzun uzun sarıldım ikisine de.

— Sık sık beni arayın olur mu ya da mesaj yazın. Fotoğraf gönderin.

— Sen de bize yaz Çınar. Almanya'dan fotoğraflar gönder. Seneye seni bekliyor olacağız burada, unutma.

O gece babaannemle uyumak istediğimi söyledim. Beni kırmadı. Birbirimize sarılıp yattık. Ben uyudum ama muhtemelen babaannem sabaha kadar uyumamış, ağlamıştı.

Daha güneş doğmadan kalktık. Bavullarımızı bagaja yükledik. Birkaç gündür bastırdığımız gözyaşlarımızı serbest bırakmıştık artık. Babaannem ve dedemden ayrılmak çok zordu. Uzun uzun sarıldık. Onların dualarıyla arabamıza bindik ve yola çıktık. Ardımızdan ağlayarak su döken babaannem, el sallayan dedem ve köy çıkışına kadar arabamızı takip eden Köpük... Onları geride bırakmak çok zordu. Akan gözyaşlarımla bir evimden ayrılıp diğer evime doğru yola çıkmıştım...

DEĞERLENDİRME

“Çınar’ın Türkiye Tatili” isimli hikâyenin; Türkiye Yolunda, İşte Biz Geldik Vatanım ve Köydeki Günler başlıklı bölümleriyle ilgili sorularını yanıtlayınız.

I. Bölüm: Türkiye Yolunda

1) Aşağıda metin ile ilgili verilen ifadelerden doğru olanları ✓ ile işaretleyiniz.

☐ Çınar ile ablası yolculuk için bavulunu hazırlarken birbirine zıt iki davranış sergilemektedirler.

☐ Çınar tatilde okumak için yanına Türkçe ve Almanca kitaplar almıştır.

☐ Yolculuk sırasında Çınar, ablası ve annesi kitap okumuşlardır.

☐ Çınar ve ailesi yolculuk sırasında Budapeşte’de bir gün kalmış ve şehrin turistik yerlerini gezmişlerdir.

2) Çınar’ın yerinde siz olsaydınız yolculuk için bavulunuzu hazırlarken nelere dikkat ederdiniz ve bavunuza neler alırdınız?

3) Hikâyenin birinci bölümünü okuduktan sonra Çınar ve ailesinin kişilik özelliklerinden birer tane yazınız.

Kişi	Kişilik Özelliği
Çınar	
Abla	
Anne	
Baba	

4) Hikâyenin yazarı siz olsaydınız birinci bölümde hangi olayı veya durumu değiştirirdiniz?

5) Sizin de hikâyedeki gibi yol anılarınız var mı? Birini anlatabilir misiniz?

II. Bölüm İşte Biz Geldik Vatanım

1) Çınar ve ailesi Kapıkule Gümrük Kapısı'ndan geçtikten sonra ailece kendilerini mutlu hissediyorlardı. Bunun nedenini bir cümle ile açıklayabilir misiniz?

2) Çınar ve ailesi köylerine vardıklarında sizce Çınar en çok neden etkilenmiştir?

3) Metnin yazarı siz olsaydınız “İşte Biz Geldik Vatanım” bölümünde neyi değiştirir veya farklı yazardınız?

4) Çınar ve ailesinin köye varmalarını ve ilk günlerini dikkate aldığınızda aile büyüklerini ve akrabaları ziyaret etmenin önemine ilişkin neler söyleyebilirsiniz?

III. Bölüm Köydeki Günler

1) Çınar ve ablası köydeki ilk sabahlarında oldukça dinlenmiş bir şekilde kalkmışlardır. Sizce bunun sebepleri nelerdir?

2) Çınar, arkadaşlarıyla birlikte köyde hangi oyunları oynamıştır?

3) Çınar'ın köyde yaşadıklarından hareketle gelenek, görenek ve adetlerimizden dikkatinizi çekenleri yazabilir misiniz?

4) Metnin yazarı siz olsaydınız üçüncü bölüme başlık olarak ne yazardınız?

ÇINAR'IN TÜRKİYE TATİLİ	
Öğrendiklerimiz, Hoşlandıklarımız ve Paylaştıklarımız	
Hikâyenin tamamını dikkate aldığınızda adetler, bayramlar, aile ziyaretleri hakkındaki çıkarımlarınız;	Hikâyenin en çok hoşlandığınız yeri: Hikâyede dikkatinizi en çok çeken yer:
Hikâyeden öğrendiğiniz yeni sözcükler:	Hikâyede içeriğini en çok değiştirmek istediğiniz yer: Çünkü;.....
Yaşamakta olduğunuz yerdeki adetlerin yaşatılması ile hikâyede yer alan adetleri karşılaştırınız. Benzerlikleri ve farklılıkları yazınız.	
Çınar ve ailesinin köyde yaşadıklarını dikkate alarak hikâyenin devamını yazınız ve arkadaşlarınızla paylaşınız.	

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

